RIMINI

Az elmaradt Dolce Vita

BARTAL DÓRA

ULRICH SEIDL LEGÚJABB JÁTÉKFILMJÉBEN RICHIE BRAVO HAKNIÉNEKES OLYAN ÉDES ÉLETRE VÁGYIK VISSZA, AMI TALÁN SOHA NEM VOLT AZ ÖVÉ.

A dokumentumfilmjeivel nevet szerzett osztrák Ulrich Seidlnek az ambiciózus *Paradicsom-trilógia* hozta el a megkésett elismerést és közel tíz évet kellett várni, hogy ismét fikciós munkát lássunk tőle. Valójában persze a két formátum sosem különült el élesen a rendezőnél: valós, gondosan kiválasztott helyszíneket mutat be minden esetben, de Werner Herzog stilizált dokumentumfimes kamerájához hasonlóan rögzíti a környezetet, amelyben groteszk figurái keresik a helyüket, valamint az emberi gyarlóság megnyilvánulásai érdeklik fikciós és nem fikciós filmjében egyaránt.

A *Rimini* forgatókönyvét Seidl ismét feleségével, Veronika Franz rendezővel közösen jegyzi és a *Paradise: Love – Szerelmet a feketepiacról* koncepciójához hasonlóan az osztrák főhőst egy idegen ország turistaközpontjába helyezi, a napsütötte Kenya helyett most a szezonon kívüli olasz tengerparti városba, Riminibe. Michael Thomas, aki Seidl *Import/Export* (2007) című filmjének köszönheti filmes karrierjét és aki maga is rendszeres fellépett gálaműsorokban, Richie Bravót alakítja, a középkorú hakniénekest. Richie csak a buszokkal érkező osztrák hölgyekben bízhat anyagilag, tőlük várja, azt is, hogy a megkopott hírnevét életben tartsák. Sármjából már csak a közhelyek maradtak, a hasát is le kell szorítania mielőtt felveszi a csillogó ruháját – az öltözőszoba helyett a kazánházban. A hotelek konferenciatermeiben vagy bárokban tartott fellépéseit egyre kevesebben látogatják, így keresetkiegészítésként le is fekszik azokkal a nőkkel, akinek a rajongása az egóját is ápolja. Önámítását a porosodó ereklyékkel teli lakása jelzi, valamint az is, hogy minden mozdulatában és megszólalásában magával hordozza a színpadi manírokat. A show soha nem állhat le. Még akkor sem, amikor hazamegy anyja temetésére, vagy amikor a 18 éve nem látott lánya felkeresi, hogy pénzt kérjen és apja fejéhez vágja az évek alatt felgyűlt sérelmeit. Richie-t az alkoholizmusa is megtámogatja abban, hogy álomvilágában élhessen. Idővel kiderül, hogy elvágyódó szerelmes dalaival sosem ért el akkora sikert, mint szerette volna.

„Csak a fehér perspektívát mutatja meg" (Michael Thomas)

Seidl végtelen cinizmusa, az emberi torzságra kihegyezett vizsgálódása, az alsó középosztályt már-már kizsákmányoló ábrázolása a korábbi filmjeihez képest mintha enyhült volna, szerencsére most kicsivel több empátiával fordul nem csak a főszereplője, de a többi karakter felé is: emlékezetes jelenet, amikor Claudia Martini alakította Annie a szexet félbehagyva inkább a beteg anyját kezdi gondozni, és Richie öregotthonban lakó, náci dalokat éneklő szenilis apjának is jut valamennyi ebből az együttérzésből.

Seidl, a kortárs osztrák film több alkotójának közegábrázolásához és korábbi filmjeihez hasonlóan, Rimini városát is afféle „nem-helyként" használja, amit precízen megkomponált statikus képekkel mutat meg. Nem kizárólag a főszereplő lelki tája lesz az esős, majd havas tengerpart, az üres büféivel, játszótereivel, félig kihasznált vagy már gazos, üres hoteleivel, de a kortárs európai társadalmi egyenlőtlenségek is kirajzolódnak a külső felvételekből és a bizarr enteriőrökből. Már a *Szerelmet a feketepiacról* határozott álláspontot fogalmazott meg a globális kizsákmányolásról és elnyomásról, a *Rimini* újabb verziója ennek a gondolatnak. A nyugdíjas turistacsoportok mellett hajléktalan menekültek népesítik be a várost, viszont sokszor csak afféle látványelemként, biodíszletként. A film előrehaladtával sem tudunk meg arról sokat, hogy ők hogyan élik meg a „nem-polgárságukat". Szándékos, abszurd gesztus lehet Seidltől, hogy csak a fehér perspektívát mutatja meg, mivel Richie, jó pár szalonrasszista megjegyzés után elénekel egy dalt Winnetou szemszögéből: „a fehér ember az összes álmunk elvette" szól a szöveg. De a hiány így is velünk marad és ez az egydimenziósság megakadályozza Seidlt abban, hogy mélyebb kritikát fogalmazzon meg.

•

RIMINI (Rimini) – osztrák, 2021. Rendezte: **Ulrich Seidl**. Írta: **Veronika Franz** és **Ulrich Seidl**. Kép: **Wolfgang Thaler**. Zene: **Fritz Ostermayer**. Szereplők: **Michael Thomas** (Richie), **Tessa Göttlicher** (Tessa), **Inge Maux** (Emmi), **Hans-Michael Rehberg** (Apa), **Claudia Martini** (Annie). Gyártó: **Ulrich Seidl Filmproduktion / Essential Films**. Forgalmazó: **Vertigo Média Kft.** *Feliratos.* 114 perc.